

Mikael Mellqvist, mikael.mellqvist@dom.se, 0498-28 14 22

Remissvar - Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet (SOU 2016:72) N2016/06470/FF

I betänkandet föreslås omfattande ändringar i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion. Tingsrätten kan rent allmänt tillsyrka att betänkandet ligger till grund för ett fortsatt beredningsarbete med sikte på lagändringar i den riktning som föreslås i betänkandet. Detta kan dock inte ske isolerat utan även andra hänsyn måste tas.

Det ska sålunda framhållas att det finns anledning att överväga utformningen av ett flertal av de föreslagna bestämmelserna. I det sammanhanget bör förslagen i Förmånsrättskommitténs slutbetänkande SOU 2001:80 och i 2007 års insolvensutrednings slutbetänkande (SOU 2010:2) beaktas. Förslagen i de tre nu nämnda betänkandena rör samma ämnesområde och är i vissa delar utformade på skilda sätt. Det ska framhållas att regleringar på det aktuella området måste kunna möta högt ställda krav på tydlighet och pregnans med ett konsekvent iakttagande av ett antal grundläggande principer- Det kräver särskild omsorg vid utformningen av varje enskild regel som alltså måste anpassas till en större helhet.

Det finns också all anledning att överväga om ett utvecklande av regleringen av en rekonstruktionsgäldenärs avtal också bör åtföljas av motsvarande reglering av en konkursgäldenärs avtal. Behovet av en reglering torde för övrigt vara större i det senare fallet än i det förra. Det finns också ett värde i sig med regleringar i la-

gen om företagsrekonstruktion och konkurslagen som harmonierar med varandra.

Det bör också beaktas att ett direktivförslag har lagts fram av Europeiska kommissionen ”on preventive restructuring frameworks, second chance and measures to increase the efficiency of restructuring, insolvency and discharge procedures” (COM[2016] 723 final). Innehållet i detta direktivförslag och inriktningen av det är i betydande delar desamma som innehållet i det nu remitterade betänkandet. Det förestående förhandlingsarbetet rörande direktivförslaget måste rimligen samordnas med den fortsatta beredningen av SOU 2016:72.

Det kan inte heller uteslutas att det kan vara nödvändigt att samordna beredningen av det nu remitterade betänkande även med Utsökningsutredningens förslag i SOU 2016:81.

Slutligen ska också nämnas att såväl det nu remitterade förslaget som nämnda direktivförslag innehåller bestämmelser som berör – eller kan komma att beröra – domstolsorganisationen och rekrytering och utbildning (specialisering) av domare. Konkret kan här diskuteras förslaget i SOU 2016:72 om att koncentrera handläggningen av företagsrekonstruktioner till ett färre antal tingsrätter. Det samma förslås av Domstolsverket/Kronofogdemyndigheten i slutrapporten En mer rationell konkurshantering (PA7 av den 21 oktober 2013) och då gällande den närbesläktade konkurshantering. Tingsrättens uppfattning är att en sådan koncentration av ärenden rörande konkurs och företagsrekonstruktion kan vara av godo. Vissa utvalda tingsrätter kan på så vis få en ansamling av kompetens och ges tillfälle till effektiviseringar av handläggningsrutiner m.m. Samtidigt kan en sådan reform vara värdefull för de tingsrätter som i så fall inte längre ska befatta sig med dessa ärenden. De domstolarna kan då, i linje med den rådande renodlingstanken, koncentrera sina resurser på sin ”kärnverksamhet”, dvs. att avgöra brott- och allmänna tvistemål. Det är emellertid av stor vikt att överväganden i dessa delar görs med beaktande av domstolsorganisationen i stort.

Sammanfattningsvis finns det här alltså ett flertal sedan tidigare framlagda utredningsförslag, pågående arbete inom EU och även diskussioner i den juridiska debatten under en följd av år att ta hänsyn till. Särskilt angeläget är att betona att ändringar i rekonstruktionslagstiftningen med nödvändighet måste samordnas med (ändringar i) konkurslagstiftningen. Det finns med andra ord starka skäl att anlägga ett bredare perspektiv på berörda frågor och inte bereda förslagen i SOU 2016:72 vidare i ”isolerat” skick.

Den svenska insolvensrätten i vid bemärkelse har alltså under en längre tid varit föremål för utredningar med delvis olika förtecken. Samtidigt kan man skönja en ökad aktivitet på området på EU-nivå. Det är hög tid för den svenska lagstiftaren att ta ett samlat och större grepp på alla dessa frågor. Det bär lämpligen göras på så vis att den fortsatta beredningen av det nu remitterade betänkandet samordnas med andra förslag och arbeten på området. Ett sätt att genomföra detta effektivitet och med hög kompetens är att tillsätta (en mindre) arbetsgrupp (inom eller utanför) regeringskansliet – och utan medverkan av representanter för intresseorganisationer – med uppdrag att, på grundval av redan framförda förslag, ta fram ett samlat underlag för lagstiftning på det aktuella området.

Mikael Mellqvist
lagman